

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจและการปฏิบัติของผู้บริหารและครูปฐมวัยเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัยในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. ขั้นตอนการเก็บข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูปฐมวัยที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับปฐมวัย จำนวนทั้งสิ้น 395 โรงเรียนในจังหวัดชลบุรี 3 สังกัด ได้แก่ 1) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชลบุรี กระทรวงมหาดไทย ปีการศึกษา 2550

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร จำนวน 196 คน และครูปฐมวัย จำนวน 392 คน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาปฐมวัยในจังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 196 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1, 2 และ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 2) โรงเรียนเทศบาลในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี กระทรวงมหาดไทย และ 3) โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยบูรพา ฝ่ายการศึกษาปฐมวัย จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2550 ได้มาโดยการเทียบตารางสัดส่วนเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608 cited in Powell, 1997, p.75) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 1 เครื่องมือวิจัยสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษา
แรกเริ่มของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทาง
ภาษาแรกเริ่มของเด็ก

ชุดที่ 2 เครื่องมือวิจัยสำหรับครูปฐมวัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษา
แรกเริ่มของเด็ก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของ
เด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการและภาษาแรกเริ่ม
เพื่อกำหนดกรอบความคิดของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัย

2. กำหนดประชากร และ สุ่มตัวอย่าง

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยกำหนดกรอบความคิดของการสร้างเครื่องมือวิจัย
ดังแสดงในตารางที่ 9 กำหนดข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหารและครูปฐมวัย กำหนด
กรอบความคิดการจำแนกคำถามรายด้านของแบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้บริหาร
และครูปฐมวัยเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย ดัง
แสดงในตารางที่ 10 กำหนดกรอบความคิดการจำแนกคำถามรายด้านของแบบสอบถามการปฏิบัติ
ของผู้บริหารและครูปฐมวัยเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็ก
ปฐมวัย ดังแสดงในตารางที่ 11 และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 เครื่องมือวิจัยสำหรับผู้บริหาร แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหาร มีลักษณะ
เป็นคำถามแบบเลือกตอบ และคำถามปลายเปิด มีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย เป็นแบบสอบแบบปรนัยแบบหลายตัวเลือก (Multiple choice) จำนวน 25 ข้อ คะแนนเต็ม 25 คะแนน แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว กำหนดให้ผู้บริหารเลือกตอบเพียง 1 คำตอบ ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบในข้อที่ตรงกับการปฏิบัติของผู้บริหารมีจำนวน 61 ข้อ เนื้อหาข้อความเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมมีลักษณะข้อความเป็นเชิงบวกและการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมมีลักษณะข้อความเป็นเชิงลบ การให้คะแนนข้อความยึดหลักความเหมาะสมของการปฏิบัติ แต่ละข้อความมีคะแนนข้อละ 1 คะแนน ถ้าเลือกข้อความเชิงบวก 1 ข้อได้ 1 คะแนน แต่ถ้าเลือกข้อความเชิงลบ ได้ 0 คะแนน

3.2 เครื่องมือวิจัยสำหรับครูปฐมวัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของครูมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบและคำถามปลายเปิดมีจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย เป็นแบบสอบถามแบบปรนัยแบบหลายตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ คะแนนเต็ม 25 คะแนน แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว กำหนดให้ครูปฐมวัยเลือกตอบเพียง 1 คำตอบ ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบในข้อที่ตรงกับการปฏิบัติของครู มีจำนวน 50 ข้อ เนื้อหาข้อความเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมมีลักษณะข้อความเป็นเชิงบวกและการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมมีลักษณะข้อความเป็นเชิงลบ การให้คะแนนข้อความยึดหลักความเหมาะสมของการปฏิบัติ แต่ละข้อความมีคะแนนข้อละ 1 คะแนน ถ้าเลือกข้อความเชิงบวก 1 ข้อได้ 1 คะแนน แต่ถ้าเลือกข้อความเชิงลบ ได้ 0 คะแนน

4. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1 ผู้วิจัยพิจารณาเนื้อหาหน้าหนึ่งของข้อคำถามและข้อความแต่ละข้อของแบบวัดและแบบสอบถามเพื่อความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่จะวัด แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านวัดผลพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Validity) เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาจุดมุ่งหมายและน้ำหนัก นำผลที่ได้ไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

(Index of Concordance-IOC) เป็นรายชื่อ และคัดเลือกข้อคำถามและข้อความเฉพาะข้อที่มีค่า IOC ที่มีค่ามากกว่า 0.80 ขึ้นไป พร้อมปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.2 นำแบบวัดความเข้าใจไปทดลองใช้กับผู้บริหารจำนวน 25 คน และครูปฐมวัยจำนวน 50 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในจังหวัดชลบุรี ตรวจสอบให้คะแนนและตรวจหาความยากง่ายและอำนาจจำแนก โดยคำถามและข้อความของผู้บริหารและครูปฐมวัยทุกข้อ มีค่าระดับความยากตั้งแต่ .40 - .89 และ .20 - .77 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21 - .89 และ .20 - .65 ตามลำดับ ซึ่งมีความยากง่ายพอเหมาะและอำนาจจำแนกดีเข้าเกณฑ์สามารถนำมาใช้ได้ จากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย พบว่าการตอบของข้อความแต่ละข้อจากแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบมีความเข้าใจและตอบได้ตรงกับประเด็นที่กำหนด และเมื่อนำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดไปคำนวณค่าดัชนีความเที่ยง (Reliability) ด้วยสูตรคูเดอร์และริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson-KR20) ผลการหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหารเท่ากับ .80 และของครูปฐมวัยเท่ากับ .71

ตารางที่ 9 กรอบความคิดของการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ตอบ	เครื่องมือวิจัย	ตัวแปรที่ศึกษา					
		1	2	3	4	5	6
ผู้บริหาร	1. แบบวัด	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	2. แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ครูปฐมวัย	1. แบบวัด		✓	✓	✓	✓	✓
	2. แบบสอบถาม		✓	✓	✓	✓	✓

หมายเหตุ ตัวแปรที่ศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

- 1 = นโยบายของสถานศึกษาปฐมวัยเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่ม
- 2 = การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่ม
- 3 = การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาแรกเริ่ม
- 4 = การจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่ม
- 5 = การประเมินพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่ม
- 6 = การส่งเสริมความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่ม

ตารางที่ 10 กรอบความคิดการจำแนกประเด็นและคำถามจากแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหาร และครูปฐมวัยเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย

ด้านที่	การปฏิบัติที่เหมาะสม	ผู้บริหาร		ครูปฐมวัย	
		ข้อที่	จำนวนข้อ	ข้อที่	จำนวนข้อ
1	นโยบายสถานศึกษา	1,2,3	3	-	-
2	การสร้างหลักสูตร	4,5	2	1,2,3,4	4
3	การจัดสภาพแวดล้อม	6,7,8,9	4	5,6,7	3
4	การจัดประสบการณ์ทางภาษา	10-20	11	8-20	13
5	การประเมินพัฒนาการทางภาษา	21,22	2	21,22,23	3
6	การส่งเสริมความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับ DAP และภาษาแรกเริ่ม	23,24,25	3	24,25	2
รวม			25 ข้อ		25 ข้อ

ตารางที่ 11 กรอบความคิดการจำแนกคำถามรายด้านของแบบสอบถามผู้บริหารและครูปฐมวัยเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย

ด้านที่	การปฏิบัติที่เหมาะสม	ผู้บริหาร		ครูปฐมวัย	
		ข้อที่	จำนวนข้อ	ข้อที่	จำนวนข้อ
1	นโยบายสถานศึกษา	1.1-1.10	10	-	-
2	การสร้างหลักสูตร	2.1-2.9	9	1.1-1.8	8
3	การจัดสภาพแวดล้อม	3.1-3.10	10	2.1-2.10	10
4	การจัดประสบการณ์ทางภาษา	4.1-4.18	18	3.1-3.18	18
5	การประเมินพัฒนาการทางภาษา	5.1-5.6	6	4.1-4.6	6
6	การส่งเสริมความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับ DAP และภาษาแรกเริ่ม	6.1-6.9	9	5.1-5.5	8
รวม			62		50

ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย เลือกจากโรงเรียนรัฐบาลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวน 144 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 40 โรงเรียน โรงเรียนเทศบาลสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี กระทรวงมหาดไทย 11 โรงเรียน และโรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ ฝ่ายการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี จำนวน 1 โรงเรียนรวมทั้งสิ้น 196 โรงเรียน
2. สุ่มอย่างง่ายเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 196 คน และครูปฐมวัยโรงเรียนละ 2 คน (ครูประจำชั้นเด็กอายุ 4-5 ปี จำนวน 1 คน และครูประจำชั้นเด็กอายุ 5-6 ปี จำนวน 1 คน) รวมทั้งสิ้น 392 คน
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำหนังสือติดต่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารและครูปฐมวัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนเทศบาลในสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยบูรพา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดชลบุรี พร้อมทั้งแนบเครื่องมือวิจัยไปทางไปรษณีย์โดยส่งเครื่องมือวิจัยชุดผู้บริหาร จำนวน 210 ฉบับ ได้รับคืน 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.30 และเครื่องมือวิจัยชุดครูปฐมวัย จำนวน 420 ฉบับ ได้รับคืน 392 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.30
4. นำเครื่องมือวิจัยที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบ แบ่งประเภทข้อมูล เกลยคำตอบและให้คะแนน และจัดเตรียมข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science Personal Computer) version 12 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์แบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่ม
 - 1.1. ตรวจสอบให้คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดได้ 0 คะแนน โดยมีคะแนนรวมของข้อที่ถูกต้อง จากคะแนนเต็มของผู้บริหารเท่ากับ 25 คะแนนและคะแนนเต็มของครูปฐมวัย 25 คะแนน

1.2. คำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจากแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหาร 196 คน และของครูปฐมวัย 392 คน จากนั้นนำค่ามัชฌิมเลขคณิตมาใช้ในการแปลความหมายโดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความหมายดังแสดงในตารางที่ 12

1.3. นำเสนอค่าทางสถิติประกอบการแปลความหมาย

ตารางที่ 12 เกณฑ์การพิจารณาคะแนนจากแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความเข้าใจ
20.00 - 25.00	สูง
17.50 - 19.99	กลาง
0.00 - 17.49	ต่ำ

หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์วัดระดับความเข้าใจเกี่ยวกับ DAP และพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มโดยใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นตัวชี้วัด (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24)

2. การวิเคราะห์แบบสอบถามการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่ม

2.1 แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของผู้บริหารและครูปฐมวัยที่ปฏิบัติตามแนวการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย

2.2 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างการความเข้าใจและการปฏิบัติของผู้บริหารและครูตามแนวการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัยตามวิธีการของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) โดยกำหนดค่า $p < .05$ เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจับคู่คะแนนความเข้าใจและการปฏิบัติของผู้บริหารกับคะแนนเฉลี่ยของครู 2 คน จาก 196 โรงเรียน โดยเฉพาะด้านปฏิบัติผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์ความถูกต้องเหมาะสมของการปฏิบัติ ถ้าผู้ตอบเลือกตอบข้อความเชิงบวก (ปฏิบัติถูกต้องเหมาะสม) ให้ 1 คะแนน แต่ถ้าเลือกตอบข้อความเชิงลบ (ปฏิบัติไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม) ให้ 0 คะแนน และถ้าไม่เลือกตอบข้อความเชิงลบ (ปฏิบัติไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม) ให้ 1 คะแนน

2.3 นำเสนอค่าตัวแปรที่ศึกษาด้วยตารางประกอบการบรรยาย

3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลเชิงบรรยายเกี่ยวกับระดับความเข้าใจและการปฏิบัติของผู้บริหารและครูปฐมวัยตามแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย

3.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจและการปฏิบัติของผู้บริหารและครูปฐมวัย ตามแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษาแรกเริ่มของเด็กปฐมวัย